Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, JUSTITIE EN WERK

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de regels voor de toekenning van extra ICT-middelen 2025 in het kader van het Digiplan

- **Principiële goedkeuring**

In uitvoering van het Digiplan: conceptnota digitaliseringsbeleid onderwijs heeft de Vlaamse Regering beslist om bijkomende ICT-middelen te voorzien aan de schoolbesturen voor investeringen in hun ICT-infrastructuur en ICT-toestellen voor hun personeel. Dit ontwerpbesluit concretiseert de verdeling van het voorziene budget. In een volgende fase van uitvoering zetten we volop in op de professionalisering van leerkrachten en de ondersteuning van een gedragen ICT-beleidsplan in elke school.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Kleuteronderwijs, leerplichtonderwijs, deeltijds kunstonderwijs en volwassenenonderwijs
Beleidsdoelstellingen: Het Besluit geeft uitvoering aan het Digiplan: conceptnota digitaliseringsbeleid onderwijs en aan de Beleidsnota Onderwijs en Vorming 2025-2029 inzonderheid de strategische doelstelling 4 Investeren in sterk onderwijs en de Operationele doelstellingen OD 19: Investeren in onderwijsinfrastructuur en OD 27: Investeren in digitalisering.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Goedkeuring Digiplan: conceptnota digitaliseringsbeleid onderwijs (VR2025 0205 MED.0137/1QUATER).

Het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. advies nr. 2025/248 van 2 juli 2025.

Er werd een gunstig advies verleend door de Inspectie van Financiën op 26 juni 2025.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting van 17 juli 2025.

//

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. Context

De conceptnota Digiplan, goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 2 mei, bevat een duurzame en doordachte strategie waar twee doelstellingen voorop staan:

- Ieder kind heeft recht op toegang tot informatie- en communicatietechnologie en
- ICT dient ingezet te worden om de onderwijskwaliteit in elke school te verbeteren.

We blijven digitalisering zien als middel om de onderwijskwaliteit te verbeteren. Digitalisering is geen doel op zich, maar een hefboom voor beter onderwijs.

In een steeds verder digitaliserende wereld is het essentieel dat zowel leerlingen als leraren beschikken over de juiste digitale competenties. Dit omvat niet alleen het kunnen omgaan met digitale hulpmiddelen, maar ook kritisch denken over technologie en verantwoord gebruik ervan. Daarom moet het onderwijs zich ook richten op basisvaardigheden zoals computergebruik, mediawijsheid en computationeel denken. Leraren worden geprofessionaliseerd om digitale tools effectief in te zetten in de klas. Zo bereiden we zowel leerlingen als leraren voor op een digitale samenleving en arbeidsmarkt.

Met het Digiplan wordt ook ingezet op een betere beleidsplanning op schoolniveau. Het hebben van een visie op goed en doordacht digitaliseren, geconcretiseerd in een ICT-beleidsplan met aandacht voor professionalisering rond pedagogisch-didactische inzet, is een belangrijke randvoorwaarde.

Om digitalisering in het onderwijs te verbeteren, is ICT-infrastructuur en ICT-materiaal cruciaal. Met dit eerste Besluit, worden volgende doelstellingen beoogd:

- Een kwaliteitsvolle ICT-infrastructuur in het onderwijs waarborgen;
- ICT-materiaal voor personeel, leerlingen en klassen als basisvoorwaarde voor een volledige digitale inclusie;
- Middelen voorzien voor een up-to-date computerpark en ICT-infrastructuur zoals internet/wifi/netwerk servers, software ter ondersteuning…;
- Ieder kind heeft recht op toegang tot informatie- en communicatietechnologie en
- ICT dient ingezet te worden om de onderwijskwaliteit in elke school te verbeteren.

Dit doen we door geoormerkte middelen te voorzien voor investeringen in ICT-schoolinfrastructuur en ICT-toestellen voor gebruik in de klas of voor personeelsleden. Voorliggend dossier is het eerste uitvoeringsdossier van de Conceptnota Digiplan dat zich beperkt tot extra ICT-middelen voor ICT-infrastructuur.

Een tweede uitvoeringsdossier met een tweede schijf middelen voor basis-, secundair onderwijs met nadruk op digitaal intensieve opleidingen en personeel zal worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering in het voorjaar van 2026.

2. Omvang van het ICT-infrastructuur investeringsprogramma

Via voorliggend ontwerpbesluit worden volgende acties uit de Conceptnota Digiplan gerealiseerd:

Luik 1 – Personeel: Versterking ICT-infrastructuur binnen schoolmuren
Budget: €70 miljoen
De Vlaamse Regering voorziet €60 miljoen voor de versterking van de ICT-infrastructuur binnen scholen, specifiek gericht op het bestuurs- en onderwijzend personeel. Het doel is om elk personeelslid te voorzien van kwalitatieve digitale werkmiddelen, zodat zij hun pedagogische en administratieve taken op een efficiënte en veilige manier kunnen uitvoeren.
Deze middelen worden voorzien voor het bestuurs- en onderwijzend personeel van het basisonderwijs, het secundair onderwijs, het deeltijds kunstonderwijs en de volwasseneneducatie.

Luik 2 – Basisonderwijs: gedeeld gebruik ICT-toestellen voor leerlingen
Budget: €46 miljoen
Binnen het basisonderwijs wordt afgestapt van het principe van individuele toestellen voor leerlingen. De middelen worden ingezet voor collectieve digitale infrastructuur, met aandacht voor gedeeld gebruik via bv. laptopkarren, pc-hoeken, computerlokalen of tablets in klasverband. Dit moet zorgen voor evenwichtige schermtijd, een meer doordachte pedagogisch-didactische aanpak bij ICT-gebruik en een hogere kostenefficiëntie.

In het kader van de verdeling van middelen binnen het basisonderwijs wordt voor kleuters een weging van 0,8 gehanteerd ten opzichte van 1 voor het lager onderwijs. Deze keuze weerspiegelt een evenwichtige en proportionele benadering: ze erkent dat de ICT-behoefte van kleuters doorgaans lager ligt, maar vermijdt tegelijk dat kleuterscholen uit de boot vallen.

Luik 3 – Secundair onderwijs: enveloppefinanciering voor ICT-infrastructuur
Budget: €60 miljoen
In het secundair onderwijs wordt eveneens afgezien van het uitgangspunt dat elke leerling over een eigen toestel beschikt. In de plaats daarvan wordt een systeem van enveloppefinanciering gehanteerd:

- Scholen ontvangen middelen om ICT-infrastructuur op te bouwen of te vernieuwen op basis van hun eigen noden.
- Investeringen kunnen betrekking hebben op: individueel of gedeeld gebruik van laptops, pc-lokalen, laptopkarren, randapparatuur, netwerkinfrastructuur en ondersteunende systemen…
- Scholen hebben autonomie in de inzet van deze middelen, mits naleving van randvoorwaarden zoals een ICT-beleidsplan, aandacht voor digitale inclusie en duurzame, circulaire investeringsmodellen.
- De school garandeert, bijvoorbeeld door middel van sociale correcties, het recht van alle leerlingen om toegang te hebben tot digitale leermiddelen en het recht op vrije schoolkeuze van ieder kind.

3. Modaliteiten

Alle middelen van Digiplan zijn geoormerkt en kunnen enkel worden aangewend voor de doelstellingen waarvoor ze worden toegekend.

Scholen zullen voldoende tijd krijgen om de middelen effectief aan te wenden. De middelen voor de toelage Digiplan moeten niet allemaal worden aangewend op het moment dat ze worden ontvangen.

De middelen dienen via aankoop, huur, leasing of huurkoop aangewend te worden voor de doelstelling waarvoor ze zijn toegekend en dit ten laatste op het 31 december 2027.

Scholen krijgen zo de tijd om te werken aan een doordacht ICT-beleid. Het hebben van een ICT-beleidsplan wordt gezien als een belangrijke randvoorwaarde maar is voor de middelen van 2025 geen uitbetalingsvoorwaarde. Daarom dienen scholen uiterlijk op 1 september 2026 over een ICT-beleidsplan te beschikken. Een doordacht ICT-beleidsplan houdt rekening met voldoende hardwarevoorzieningen, zodat er in situaties waar digitale infrastructuur essentieel is – zoals tijdens de Vlaamse toetsen – geen tekorten ontstaan. Tegelijk is het essentieel een professionaliseringsbeleid uit te werken dat zich richt op de didactisch-pedagogische inzet van digitale leermiddelen door het onderwijzend personeel. Scholen dienen vanaf 1 september 2026 over een professionaliseringsbeleid te beschikken.

De bedragen, per categorie worden tussen de schoolbesturen verdeeld op basis van de personeels- en leerlingenaantallen die in aanmerking worden genomen voor de specifieke toelage op de teldag voor de berekening van de omkadering voor het schooljaar 2025-2026. Personeel dat in meerdere instellingen een onderwijsopdracht heeft uitgevoerd, wordt slechts één keer geteld. Het personeelslid wordt daarbij toegewezen aan de instelling waar het zijn hoofdopdracht heeft uitgevoerd. Vervangende personeelsleden die in meerdere instellingen korte opdrachten hebben uitgevoerd, worden enkel meegeteld voor de instelling waar zij hun hoofdopdracht hebben uitgeoefend.

De aanwending van deze middelen dient te gebeuren met toepassing van de wet op de overheidsopdrachten. Er dient aandacht te zijn voor alternatieve contractvormen zoals leasing en aankoopcentrales. Gelet op het feit dat deze middelen geoormerkt zijn kan er geen dubbele subsidiëring zijn vanuit andere kanalen. Er zullen steekproefsgewijs controles uitgevoerd worden op de aanwending van de toegekende digitaliseringsmiddelen. Deze controles hebben tot doel na te gaan of de middelen daadwerkelijk zijn ingezet voor digitaliseringsdoeleinden en de regelgeving inzake overheidsopdrachten werd nageleefd, conform het Decreet houdende bepalingen betreffende de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën.

Er zal ook aandacht uitgaan naar duurzaamheid. Via de website van het departement Onderwijs en Vorming zullen aanbevelingen inzake duurzaamheid raadpleegbaar zijn. Er zal ook maximaal worden ingezet op levensduurverlenging en circulariteit door afgeschreven ICT-toestellen te refurbishen en te hergebruiken. Na een grondige en professionele revisie van de toestellen kunnen deze opnieuw in gebruik worden genomen door de school.

Teneinde het oormerken van de middelen bijkomend te garanderen zal worden gewerkt met een zogenaamde refertelijst. Deze refertelijst biedt een overzicht van zaken die aangekocht, gehuurd of geleased mogen worden in het kader van het Digiplan. Deze refertelijst vormt een essentiële leidraad voor scholen en onderwijsinstellingen bij het maken van weloverwogen keuzes op het gebied van technologische investeringen, met het oog op duurzame en toekomstbestendige oplossingen die bijdragen aan kwalitatief hoogstaand onderwijs. De refertelijst maakt integraal deel uit van het Besluit.

Een belangrijk aandachtspunt hierbij is dat de ontvangen extra ICT-middelen 2025 in het kader van het Digiplan niet doorgerekend mogen worden aan de ouders, voogden of wettelijke vertegenwoordigers. Het Digiplan heeft als doel de digitalisering doordacht in te zetten zonder de

schoolfactuur te doen stijgen. Indien een school beslist om kosten voor ICT-infrastructuur of digitale leermiddelen door te rekenen aan ouders of wettelijke vertegenwoordigers, kan dit uitsluitend gebeuren na een gemotiveerde beslissing van de schoolraad. Deze beslissing dient rekening te houden met de referentieprijzen die uiterlijk meegedeeld zullen worden door het Kenniscentrum Digisprong op 1 september 2025 en dient opgenomen te worden in de bijdrageregeling wat betreft ICT-materiaal van het schoolreglement. Dit gedeelte van het schoolreglement, in diens recentste versie, dient door de scholen opgeladen te worden in schoolloket.

Elke leerling heeft recht op toegang tot digitale leermiddelen en heeft het recht op een vrije schoolkeuze. Dit kan elke school garanderen via sociale correcties zoals het aanbieden van een uitleendienst, het voorzien van kosteloze alternatieven of het toepassen van gedifferentieerde bijdragen. Enkel in het secundair onderwijs kan voor deze uitleendienst een huurprijs worden aangerekend aan de ouders of wettelijke vertegenwoordigers. Deze prijs moet redelijk zijn en in verhouding staan tot het gebruik en de referentieprijzen.
. Jaarlijks wordt vanaf 2027 het digitaliseringsbeleid geëvalueerd, met inbegrip van de impact op de schoolfactuur, het recht van vrije schoolkeuze, de pedagogische keuzes, de voormelde referentieprijzen en de ontvangen werkingsmiddelen voor digitaliseringsbeleid, en wordt hierover verslag gedaan aan de Vlaamse Regering. Op grond van deze evaluatie zal het verdere digitaliseringsbeleid in scholen worden vormgegeven en wordt desgevallend de regelgeving aangepast. De modaliteiten van de gegevensverzameling worden op een later tijdstip gecommuniceerd naar de scholen. Hierbij wordt rekening gehouden met bestaande rapporteringssystemen om bijkomende belasting te vermijden.

4. Aandacht voor gelijke onderwijskansen

Bij de inzet van onderwijsfinanciering hechten we uitdrukkelijk belang aan het versterken van gelijke onderwijskansen, met bijzondere aandacht voor kwetsbare leerlingen. Ook zij dienen gelijke toegang te hebben tot digitale leermiddelen, en voldoende oefenkansen krijgen. Daarom is ingeschreven dat wanneer de school vereist dat de digitale leermiddelen na de schooluren worden gebruikt, een uitleendienst via bruikleen aangeboden wordt aan de leerlingen.

Om gelijke onderwijskansen te ondersteunen, wordt in de berekening van de middelen uitgegaan van een gedifferentieerde weging van leerlingen, zodat bijkomende noden ook effectief kunnen vertaald worden in een hogere financiering.Leerlingen in het buitengewoon onderwijs vereisen vaker individuele digitale ondersteuning, zoals aangepaste hardware (bijv. oogbesturing, aangepaste toetsenborden) en specifieke software (voorleessoftware, spraak-naar-tekst, structuur-apps). Deze toepassingen zijn essentieel, vaak persoonsgebonden en niet gedeeld inzetbaar. Bovendien vergen ze frequenter onderhoud en voortdurende professionalisering van het personeel. Scholen missen schaalvoordelen door hun kleinere omvang.

Daarom krijgen leerlingen in het buitengewoon lager onderwijs een zwaardere weging (1,5 tegenover 1 voor het gewoon onderwijs), als tegemoetkoming voor de verhoogde zorg- en ondersteuningsnoden. Deze logica wordt doorgetrokken in het secundair onderwijs: ook daar worden leerlingen in het buitengewoon secundair onderwijs zwaarder gewogen volgens dezelfde verhouding, in lijn met hun specifieke ondersteuningsbehoeften.

Met deze aanpak komen we ook tegemoet aan de aanbevelingen van het Rekenhof in haar audit “Digitalisering in het basis- en secundair onderwijs” van oktober 2024. Het Rekenhof benadrukte daarin het belang van een meer doordachte inzet van middelen, met een duidelijke focus op

doelmatigheid en de ondersteuning van leerlingen met bijkomende noden en in het bijzonder voor het buitengewoon onderwijs.

B. TOELICHTING BIJ DE RECHTSGROND EN DE ARTIKELEN

De betreffende rechtsgrond (Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs van 28 oktober 2016, bekrachtigd bij het decreet van 23 december 2016, artikel VI.1, artikel VI.2, gewijzigd bij het decreet van 25 februari 2022, en artikel VI.3.) omvat bepalingen die verwijzen naar de school- en centrumorganisatie die toen van toepassing was. Het OBVR vertrekt van de actuele onderwijsorganisatie die van toepassing is op het leerplichtonderwijs en de basiseducatie, maar onderliggende principes wijzigen niet fundamenteel en dus blijven de betreffende bepalingen een voldoende rechtsgrond om te voldoen aan de grondwettelijke principes inzake legaliteit. Deze rechtsgrond zal in functie van de tweede schijf middelen, voorzien in 2026, worden geactualiseerd naar de huidige onderwijsorganisatie toe.

Artikel 1 legt het toepassingsgebied en de subsidieparameters vast voor het basisonderwijs.

Artikel 2 legt het toepassingsgebied en de subsidieparameters vast voor het secundair onderwijs.

Artikel 3 legt het toepassingsgebied en de subsidieparameters vast voor het extra werkingsbudget voorzien voor het bestuurs- en onderwijzend personeel.

Artikelen 4,5 en 6 slaan op bijkomende voorwaarden voor het toekennen en de aanwending van de middelen.

Artikel 7 heeft betrekking op de refertelijst en regelt de aanpassing aan de refertelijst.

Artikelen 8 en 9 hebben betrekking op de rapportage en de controle op de aanwending van de middelen en op de sanctionering bij niet-naleving van de voorwaarden.

Artikel 10 heeft betrekking op de indicatoren die bereikt dienen te worden met de aanwending en besteding van de middelen en de daaraan gekoppelde sanctie.

Artikel 11 slaat op de evaluatie van het Digiplan en de betrokkenheid van de scholen daarbij.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Maatregel	Budget
Collectieve infrastructuur basisonderwijs	46.000.000 euro
ICT-infrastructuur Secundair Onderwijs	60.000.000 euro
Digitale werkmiddelen voor het onderwijzend personeel	70.000.000 euro
Totaal	**176.000.000 euro**

In totaal is voor het Digiplan een budget van 325 miljoen euro voorzien. Voor ICT-infrastructuur en ICT-materiaal is er in dit plan 270.000.000 euro opgenomen, waarvan 176.000.000 in 2025 en 94.000.000 in 2026. Om in 2025 de benodigde 176.000.000 euro te voorzien, is een herverdelingsbesluit in bijlage toegevoegd aan dit dossier. Het advies van de Inspectie van Financiën van 26 juni 2025 heeft betrekking op beide besluiten.

Met dit herverdelingsbesluit worden de middelen vanuit de provisie Digisprong FB0-1FBE2AB-PR (176.000.000 VAK en 157.849.000 euro VEK) en de provisie Agodi FC0-1FBE2AA-PR (18.151.000 euro VEK) naar de gepaste begrotingsartikelen en basisallocaties binnen de onderwijsbegroting verdeeld. In 2026 zal de tweede schijf ICT-middelen worden toegekend via een apart besluit dat aan de Vlaamse Regering zal worden voorgelegd.

B. ESR-TOETS:

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op het personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

Het advies van de Raad van State wordt ingewonnen.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaand voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de regels voor de toekenning van extra ICT-middelen 2025 in het kader van het Digiplan (Conceptnota digitaliseringsbeleid onderwijs);

2. de Vlaamse minister bevoegd voor onderwijs te gelasten over het voormelde voorontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State.

3. haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van kredieten ingeschreven onder begrotingsartikel FB0-1FBE2AB-PR en begrotingsartikel FC0-1FBE2AA-PR van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025

4. de Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk te gelasten het voormelde besluit van de Vlaamse Regering houdende de herverdeling van kredieten ingeschreven onder begrotingsartikel FB0-1FBE2AB-PR en begrotingsartikel FC0-1FBE2AA-PR van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 2025 te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Justitie en Werk,

Zuhal DEMIR